

Support network for quality ageing

Bilten br.5

Promocija regionalnog socijalnog razvoja kroz umrežavanje relevantnih aktera iz javnog i volonterskog sektora, kako bi se podstakle inovacije u pružanju socijalno-zdravstvenih usluga za starije

Interni sastanci partnera na projektu

Peti sastanak projektnih partnera u okviru NET-Age projekta održan je mestu Kanal ob Soči, u Sloveniji, 17. i 18. septembra 2014. godine.

Cilj sastanka bio je da se razgovara o rezultatima postignutim na lokalnom novou, da se pripremi plan lokalnih akcije u regionu i da se napravi pregled upravljanja projektom.

Tokom prvog dana, dat je opšti pregled stanja projektnih aktivnosti, ukazujući elemente napretka realizacije projekta, analizu odlaganja i moguće posledice koje proizilaze iz ovih pitanja. Partneri su takođe dobili opšti pregled finansijskog napretka projekta i budžetskih promena. U drugom delu prvog dana, partneri su razgovarali o lokalnim pilot akcijama i radionicama u svojim zemljama, i predstavili očekivane rezultate.

Tokom drugog dana, fokus je bio na programu mobilnosti i njegovim rezultatima za svakog partnera. Smernice za Memorandum o razumevanju su predstavljeni i analizirani tokom drugog dela sastanka.

Ističemo da NET-Age ima za cilj da poboljša koordinaciju između javnog i privatnog sektora kako bi se prevazišle prepreke u oblasti pomoći starima, ohrabrujući ih da zajedno rade u partnerstvu na lokalnom i nivou Jadranskog regiona, i da isporuču inovativne socijalne / zdravstvene usluge za stare ljude koje garantuju aktivno, zdravo i nezavisno starenje!

Treći trening

Poslednji planirani trening je održan 15. i 16. septembra 2014. Opština Kanal ob Soči bila je domaćin, uz podršku lokalne partnerske organizacije ZDUS. Tema je bila "Socijalno planiranje i mogućnosti korišćenja evropskih resursa". Tokom dva dana, učesnici obuke su posetili opštinsku zgradu u Kanalu gde ih je pozdravio gradonačelnik Andrej Maffi.

Trening je pripremljen u okviru programa mobilnosti sa ciljem povećanja kapaciteta pružalaca socijalne pomoći u civilnom, javnom i privatnom sektoru, i unapređenja saradnje između javnog i privatnog sektora. Ovaj trening je okupio širu grupu predstavnika partnera i njihovih zaposlenih, koji su uključeni u sprovođenje socijalne politike. Bilo je 47 učesnika.

Tokom obuke, nekoliko predavača je podelilo svoje znanje u oblasti EU projekata i EU politike. Učesnici su upoznati sa planom socijalne inkluzije 2014-2020 i mogućnostima prekogranične saradnje. Oni su takođe dobili pregled o tehničkim i finansijskim aspektima projekata koje finansiraju evropski fondovi, sa naglaskom na socijalni fond. Učesnici su dobili savete i praktične studije slučaja.

Pilot akcije u partnerskim organizacijama

Raznolikost pilot akcija pokazuje da su svi partneri planirali svoje aktivnosti na osnovu nacionalnih i regionalnih prioriteta, kao i preporuka koje su tokom projekta date za unapređenje saradnje javnog i civilnog sektora.

Možemo ih podeliti u dve specifične teme:

- promocija aktivnog starenja, zdravih stilova života i mentalnog zdravlja starijih osoba i njihovih prava, kroz javne kampanje, sajtove;
- razvoj volonterskih aktivnosti za starih lica; aktivnosti su usmerene na uspostavljanje i razvoj volonterskih usluga kroz obuku i druge oblike podrške pružiocima usluga, kao što su volonterski centri / programi;
- razvoj inovativnih usluga za stare.

NET-Age Strateški dokument: lokalne i regionalne preporuke za pružaoce socijalnih usluga i donosiocce odluka

Strateški dokument je jedan od glavnih rezultata projekta. Napisan je u svakom regionu na osnovu partnerstva između aktera iz javnog i privatnog sektora. Dokument predstavlja zbir preporuka sa lokalnih radionica, sa ciljem da se istaknu prioriteti u svakom regionu / zemlji. Može se koristiti za socijalno planiranje i prenos najboljih praksi između sektora.

NET-Age Memorandum o razumevanju

Memorandum o razumevanju je multilateralni sporazum između NET-Age partnera, potpisan na kraju projekta kako bi se kapitalizovali postignuti rezultati i planirale buduće aktivnosti u prekograničnom regionu. To uključuje dugoročne mere za podsticanje društveno-ekonomsko-političkog razvoja uključenih regiona u cilju razvoja inovativnih socijalnih i zdravstvenih usluga za stara lica.

Pregled socijalnih usluga za stare u Sloveniji

U Sloveniji, kao i u većini evropskih zemalja, demografska situacija se ubrzano menja. Produženje života, niža stopa nataliteta, promena uloga u porodicama i teški makro-ekonomski uslovi postaju glavni izazovi za države blagostanja koje moraju odgovoriti i reagovati na vreme.

U 2014. godini Slovenija je imala 17,5% ljudi starijih od 65 godina, dok je procenat ljudi starijih od 80 godina dostigao 4,75%. Savez društava penzionera Slovenije u analizi socijalnog programa "Stari za bolji kvalitet života kod kuće" procenjuje da je 80,9% ljudi starijih od 69 godina u potpunosti u stanju da se brine o sebi; 18,9% starijih treba različite oblike zdravstvene i socijalne zaštite, dok je 5% smešteno u institucije i samo 3,2% prima usluge kućne nege. Ostatak zavisi od pomoći neformalnih negovatelja, ili su prepušteni sami sebi. Neformalna nega i neformalni staratelji nisu dovoljno cenjeni. Uloga volontera je izuzetno važna kada je u pitanju pružanje nege za ove ljude.

Država blagostanja je odgovorna za kvalitet života svih njenih građana, a pogotovo za ugrožene grupe. U aprilu 2013. slovenački parlament je usvojio "Rezoluciju o Nacionalnom programu socijalne pomoći 2013-2020" sa smernicama, ciljevima i zadacima u socijalnoj zaštiti starijih. Implementacija programa je pod uticajem trenutne makroekonomske situacije u Sloveniji, finansijske krize i takođe političkih previranja na nacionalnom i lokalnom nivou. Za period do 2016. Rezolucija postavlja važne glavne ciljeve: smanjenje rizika od siromaštva i povećanje socijalne inkluzije socijalno ugroženih i ranjivih grupa, te unapređenje kvaliteta, dostupnosti i raspoloživosti socijalnih usluga i programa, obezbeđujući veći uticaj korisnika i njihovih predstavnika u planiranju i realizaciji usluga.

Prvi cilj još nije postignut, jer je rizik od siromaštva u porastu. Glavni prihod starijih osoba (penzije) se nije promenio u poslednje tri godine, i čak je bilo smanjenja. Broj primalaca novčane socijalne pomoći se povećao, dok je broj primalaca dodatka na penziju značajno opao od 2011, u 2012. godini za skoro 78% (decembar 2011: 46.752 primalaca, decembar 2012: 10.217). Posledice za najugroženije stare osobe su nepodnošljive. Među starijima, žene koje žive same (42,1%) se nalaze u većem riziku od siromaštva.

Socijalne usluge za bolesne i osobe sa invaliditetom

U Sloveniji je organizovana dugotrajna zaštita za starije uglavnom zasnovana na institucionalnom zbrinjavanju. Država je odgovorna za mrežu ustanova, uspostavlja i definiše standarde za njeno funkcionisanje. Operatori u mreži su uglavnom javne ustanove (54), operatori sa koncesijama (34) i dva instituta sa dozvolom za rad (za 5% starijih osoba). Starosna i zdravstvena struktura korisnika postaje sve teža. Potrebno je sve više nege. Postoji više kapaciteta u odnosu na potražnju. Socijalni deo programa je zasnovan na sopstvenom plaćanju, dok je zdravstveni deo nege u javnim institucijama i operatorima sa koncesijama finansiran od strane sistema zdravstvene zaštite, mada za ovo drugo znatno nedostaju sredstva.

Dnevne usluge i dnevni centri: samo 363 starih dobija usluge u dnevnim boravcima koji se uglavnom nalaze u domovima za stare. Cena usluge dostiže i do 70% u odnosu na cenu celodnevne nege u domu za stare.

Zaštićeno stanovanje: U Sloveniji se usluge za stare pružaju i u 907 jedinica zaštićenog stanovanja. Većina njih su iznajmljeni stanovi, a neki od njih su privatno vlasništvo. Za većinu starih ljudi servis je preskup i nije dostupan.

Usluge u zajednici: najrasprostranjenija usluga socijalne brige u zajednici je kućna nega, koja je organizovana u većini opština i finansirana od strane opština. Usluge kućne nege pružaju 82 različita operatera (centri za socijalni rad, domovi i privatne koncesije). Cene usluga za korisnika se razlikuju i zavise od opštinskog sufinansiranja. Prosečna cena jednog sata usluga za korisnika je 5,12 €. Vremensko trajanje usluge je ograničeno. Broj korisnika (6540), u odnosu na broj uključenih osoba, je skoro tri puta manji, što je ozbiljan pad u ostvarenju ciljeva Nacionalnog programa

socijalne pomoći. Razlozi za mali broj uključenih ljudi su: neodgovarajuća cena i vremenska nedostupnost, usluge koje suštinski ne odgovaraju potrebama korisnika, i još mnogo toga.

Neke od usluga u zajednici u Sloveniji su i dalje na početku, a neke se razvijaju presporo, kao što su zdravstvena zaštita "na daljinu".

Slovenija je takođe na svom početku, kada je u pitanju palijativno zbrinjavanje - briga za umiruće i njihove porodice. To je najviše prisutno u domovima za stare, a neki pozitivni rezultati su postignuti organizovanim radom koji je započeo u nekim bolnicama i domovima zdravlja.

Civilno društvo i volonterski rad

Stare ljudi u Sloveniji su organizovani u federaciju udruženja penzionera. To je najbrojnija organizacija civilnog društva u Sloveniji, koja okuplja više od polovine svih starijih ljudi i pokriva celu zemlju. ZDUS ima status humanitarne organizacije, jer sa svojim programom vodi računa o svim starijim ljudima, bez obzira na njihovo članstvo u udruženjima. Sa svojim aktivnostima i projektima, preko 10 godina organizovanog volontiranja i pomoć starijim od 69 (socijalni program "Stari za bolji kvalitet života kod kuće") može biti dobar pokazatelj potreba njihove ciljne grupe. Stari ljudi znaju šta im je potrebno i žele da sarađuju sa svima onima koji mogu da doprinesu boljem kvalitetu života.

Zaključak

U okviru projekta NET-Age analizirali smo situaciju i uslove u kojima stari ljudi žive u jednom delu Slovenije. Cilj je bio da upoznamo uslove života starijih osoba i da unapredimo ulogu lokalne zajednice u podizanju kvaliteta života. Opšti zaključak je da koordinacija, umrežavanje i saradnja između zdravstvene službe, centra za socijalni rad, opština i organizacija civilnog društva može doneti pozitivne rezultate. Ali ipak, još treba da se uradi. U narednim mesecima ZDUS planira da predstavi rezultate NET-Age projekta u drugim regionima Slovenije i mi se nadamo da će NET-Age postati primer dobre prakse za druge opštine.

This document has been produced with the financial assistance of the IPA Adriatic Cross-Border Cooperation Programme. The contents of this document are the sole responsibility of NETAge partnership and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the IPA Adriatic Cross-Border Cooperation Programme Authorities

LEAD APPLICANT:

PROJECT PARTNERS:

ASSOCIATE:

